

Kunskap-Trygghet-Tillväxt

Liberal politik för Sundsvalls utveckling

Mål- och resursplan 2025-2026
med plan för 2027 och 2028

Liberalerna

1. Innehållsförteckning

1.	Innehållsförteckning	2
2	Färdplan på lång sikt	4
3	Inriktningsmål för MRP-perioden	6
3.1	Inriktningsmål 1: En skola för kunskap, frihet och framtid	6
3.1.1	Beskrivning av inriktningsmålet	6
3.1.2	Tabell med delmål av inriktningsmålet	6
3.1.3	Påverkan på skattemedel	7
3.2	Inriktningsmål 2: Världsledande grön industristad	8
3.2.1	Beskrivning av inriktningsmålet	8
3.2.2	Tabell med delmål av inriktningsmålet	8
3.2.3	Påverkan på skattemedel	9
3.3	Inriktningsmål 3: En trygg och attraktiv stad att leva och bo i hela livet	10
3.3.1	Beskrivning av inriktningsmålet	10
3.3.2	Tabell med delmål av inriktningsmålet	10
3.3.3	Påverkan på skattemedel	11
4	Prioriteringar för nämnd eller bolag	12
4.1	Barn- och utbildningsnämnden	14
4.1.1	Sammanfattande beskrivning av prioriteringar för nämnden/bolaget	14
4.1.2	Påverkan på skattemedel	15
4.2	Individ- och arbetsmarknadsnämnden	17
4.2.1	Sammanfattande beskrivning av prioriteringar för nämnden/bolaget	17
4.2.2	Påverkan på skattemedel	18
4.3	Kultur- och fritidsnämnden	20
4.3.1	Sammanfattande beskrivning av prioriteringar för nämnden/bolaget	20
4.3.2	Påverkan på skattemedel	21
4.4	Miljönämnden	23
4.4.1	Sammanfattande beskrivning av prioriteringar för nämnden/bolaget	23
4.4.2	Påverkan på skattemedel	23
4.5	Vård- och omsorgsnämnden	25
4.5.1	Sammanfattande beskrivning av prioriteringar för nämnden/bolaget	25
4.5.2	Påverkan på skattemedel Driftmedel	26
4.6	Stadsbyggnadsnämnden	28

4.6.1	Sammanfattande beskrivning av prioriteringar för nämnden/bolaget.....	28
4.6.2	Påverkan på skattemedel	28
4.7	Kommunstyrelsen	31
4.7.1	Sammanfattande beskrivning av prioriteringar för nämnden/bolaget.....	31
4.7.2	Påverkan på skattemedel	32
5	Långsiktig ekonomisk planering	33
6	Ekonomi	34
6.5	Finansiella mål.....	34
6.6	Resultatbudget.....	35
6.7	Driftsbudget	36
6.8	Investeringsbudget	38

2 Färdplan på lång sikt

Liberalerna vill se ett Sundsvall som växer och utvecklas och där alla invånare får möjlighet att leva och verka. Vår natur är fantastisk vilket gör livskvaliteten hög men det måste finnas en stabil och pålitlig samhällsstruktur att luta sig mot för att få andra behov i livet uppfyllda. Från de allra yngsta till de som levt länge måste kommunen finnas som stöd, möjliggörare och trygghet. Liberalernas Sundsvall är en kommun där kunskap, trygghet och tillväxt står i fokus i alla delar av kommunens verksamhet.

Skolan är den viktigaste frågan vi har inför framtiden. Genom att satsa på skolan satsar vi på vår framtid. Skolan i Sundsvall har under lång tid haft alldeles för dåliga resultat och utvecklingen går åt fel håll. Skolans misslyckande drabbar främst de barn som bäst behöver stöd och hjälp för att nå målen.

Vi ser att det finns stora skillnader i hur eleverna lyckas i skolan baserat på familjens socioekonomiska bakgrund. En av liberalismens grundstenar är att alla ges samma möjligheter att nå sin fulla potential. Därför behöver vi skapa en skola som kan utjämna skillnader och ge alla barn och elever samma möjligheter oavsett utgångsläge. Ett omfattande arbete för att säkra en god kvalitet på undervisningen i Sundsvalls skolor måste genomföras. Mycket finns att lära av andra kommuner som har gjort samma resa. För att resultaten ska bli bättre och den kommunala skolan ska bli mer konkurrenskraftig måste även de studiestarka eleverna få utmaningar och undervisning på en nivå som passar dem.

Vi vill att de elever som har de största behoven ska få de bästa lärarna. Ofta är det svårare för skolor i socioekonomiskt svaga områden att rekrytera lärare och därför vill vi göra en satsning så att skolorna med svagast resultat kan ge behöriga ämneslärare ett riktat lönepåslag.

Våra lokala företag skapar arbetstillfällen som bidrar med skatteintäkter till vår gemensamma välfärd. Näringslivets förutsättningar är en avgörande del i Sundsvalls fortsatta utveckling. Politik och förvaltning måste ge förutsättningar för att underlätta för inflyttning till Sundsvallsregionen, vara närvarande för både befintliga och intresserade verksamheter samt underlätta för bostadsbyggandet.

Sundsvallsregionen är inte bara aktuell för flera etableringar, vi har också förmånen att ha en mångfald av företag som redan har sin verksamhet på plats. Dessa måste också värnas och ge förutsättningar att kunna rekrytera kompetent personal och vara en aktiv del i kommunens utveckling. Liberalerna vill att Sundsvall ska ta plats på kartan som en världsledande grön industristad som är stolt över sitt ursprung men som tar klivet in i en klimatanpassad framtid.

Vi vill vidareutveckla de servicegarantier som finns idag till att med tiden omfatta alla kommunens kontakter med medborgare och företag. Det ska vara enkelt, transparent och uppföljningsbart. En stark välfärd kräver ett starkt näringsliv. Det är viktigt att kommunens bemötande och service till våra företag ständigt blir bättre. Detta gäller lokalt lika väl som regionalt och nationellt. Här i Sundsvall vill vi se nya reformer och satsningar som ytterligare kan stärka vårt lokala näringsliv, och därmed skapa jobb och inkomster för Sundsvallsborna. Då får vi ytterligare valfrihet i vår kommun, valfrihet för alla åldrar och alla grupper.

I Liberalernas Sundsvall finns det en fungerande välfärd för hela livet. Valfärden ska vara tillgänglig och trygg och sätta individens behov i centrum. Vi vill öka valfriheten i välfärden genom att införa Lagen om Valfrihet (LOV). LOV innebär att kommunen genom konkurrensutsättning kan tillåta andra utförare av omsorgstjänster och liknande än bara den kommunala. Under Liberalernas ledning infördes LOV inom äldreomsorgen och vi vill nu utöka den till att gälla fler delar inom omsorgen.

För att välfärden ska fungera behöver personalen ha bra villkor. Kommunen måste vara en attraktiv arbetsgivare, inte minst nu när konkurrensen om arbetskraften ökar allt mer. Därför måste vi satsa på att förbättra villkoren för den befintliga personalen men också rekrytera och utbilda nya personer. De nyanställda måste få tillräcklig kunskap för att kunna utföra sitt jobb, där är kunskapsöverföring från erfaren personal en viktig del.

För att möta det ökande hotet från kriminella gäng och rekryteringen till dem behöver vi storsatsa på det förebyggande arbetet. Skolan måste få resurser att hjälpa alla barn att klara skolan, socialtjänsten ska finnas som en aktiv samarbetspartner till skola och polis och fortsätta finnas ute i våra bostadsområden. Det ska finnas ett rikt utbud av kultur- och fritidsaktiviteter för alla åldrar och bostadsområden för att skapa en meningsfull fritid.

Sundsvall har fantastiska möjligheter och Liberalerna vill att dessa förutsättningar tillvaratas bättre och att vi tillsammans kan vända på de dåliga skolresultaten, arbeta för ett bättre näringslivsklimat och skapa en trygg stad för alla invånare. Men vi kan inte fortsätta på den inslagna vägen – Sundsvall behöver en nystart!

3 Inriktningsmål för MRP-perioden

3.1 Inriktningsmål 1: En skola för kunskap, frihet och framtid

3.1.1 Beskrivning av inriktningsmålet

Skolan är vår viktigaste framtidsfråga. Det är där vi formar framtidens invånare och det är vår uppgift att se till att alla får den hjälp och det stöd de behöver för att nå så långt de kan.

Under lång tid har skolan i Sundsvall utarmats på resurser och idag är organisationen underfinansierad. Samtidigt har kraven och uppdraget bara vuxit. Vi vill därför se ett skifte i den lokala skolpolitiken. Istället för att snåla på skolan vill vi satsa på den. Vi måste ge förutsättningar för lärare och personal att kunna genomföra sitt uppdrag. Därför vill vi göra en generell ramhöjning för att skapa resurser som organisationen kan använda där de behövs.

I ramhöjningen ska det rymmas en stor satsning på det förebyggande arbetet. Vi ska inte bara nå upp till lagstiftningens krav på särskilt stöd utan vi ska vara väldigt mycket bättre. I Liberalernas Sundsvall ska det inte vara en fråga om resurser om eleverna får hjälp och stöd i rätt tid, det ska vara en självklarhet. Liberalerna vill satsa på elevhälsa, skolsociala team och mindre undervisningsgrupper.

Förskolan är en viktig pedagogisk verksamhet som måste ges möjlighet att utvecklas. Liberalerna vill se en satsning på mindre barngrupper och en variation i storlek på förskolor. De privata alternativ som finns ska ges bättre förutsättningar och ses som ett komplement istället för en konkurrent.

Skolan är på många ställen en verksamhet full av olika pedagogiska experiment och projekt. Det behöver minimeras och fullt fokus ska ligga på skolans grunduppdrag. Att uppfylla skriva-läsa-räkna-garantin ska vara en självklarhet. Skolan ska präglas av arbetsro och alla elever och vuxna ska kunna känna sig trygga. Därför vill Liberalerna inrätta en akutskola där elever som behöver omplaceras kan vara under en kortare period.

3.1.2 Tabell med delmål av inriktningsmålet

Delmål	Nämnd/bolag	Önskat nyläge / effekt	När (årtal)
Elevernas skolresultat ska förbättras varje år.	BUN och IAN	90 % av eleverna ska lämna grundskolan med behörighet till gymnasieprogram. 90 % ska ta gymnasieexamen inom tre år.	Kontinuerligt årligen
Minskat utanförskap genom fler flexibla gymnasieutbildningar, exempelvis lärling.	BUN och IAN	Minskad arbetslöshet och fler som tar gymnasieexamen.	2025
Ökat kunskapsfokus i skolan	Alla	Färre projekt och mål för skolan så de kan fokusera på grunduppdraget	2025
Bättre samverkan mellan skola, socialtjänst och fritid	BUN, IAN och KFN	Fortsätta utveckla samverkan inom SSPF Fler fältassistenter Satsa på första linjens socialtjänst	2025

		Införa skolsociala team	
Stärkt arbetsro i skolan	BUN	Fler elever ska uppleva att det är arbetsro i klassrummet. Inrätta en akutskola	2025
Minska skolfrånvaron	BUN, SOC	Minska antalet elever med hög frånvaro Inrätta ett närvaroteam Återstarta ungdomsrådgivningen	2025
En organisation anpassad utifrån aktuellt elevunderlag.	BUN, KS	Ekonomi i balans genom att löpande anpassa organisationen (personal och lokaler) utifrån aktuellt elevunderlag.	2025

3.1.3 Påverkan på skattemedel

Driftmedel

Prioritering	Driftsmedel 2025 (tkr)	Driftsmedel 2026 (tkr)	Driftsmedel 2027 (tkr)	Driftsmedel 2028 (tkr)
Ramhöjning Barn- och utbildningsnämnden	100 000	100 000	100 000	100 000
Lönesatsning på lärare	25 000*	25 000*	25 000*	25 000*
De bästa lärarna på skolor med störst behov	5 000*	5 000*	5 000*	5 000*
Återstarta ungdomsrådgivningen	3 000	3 000	3 000	3 000
Fler fältassistenter	1 500	1 500	1 500	1 500

*Tas från lönepotten KS

Investeringsmedel

Prioritering	Investering 2025 (tkr)	Investering 2026 (tkr)	Investering 2027 (tkr)	Investering 2028 (tkr)

3.2 Inriktningsmål 2: Världsledande grön industristad

3.2.1 Beskrivning av inriktningsmålet

Sundsvall har en lång historia av att vara en industristad där högre utbildning har varit lågprioriterat och fabriksjobb har dominerat arbetsmarknaden. Så ser det inte längre ut men självbilden är svår att omdana. Liberalernas Sundsvall är fortfarande en industristad, men en grön och världsledande sådan. Vi har redan många världsledande bolag i Sundsvall som gjort sin gröna omställning och vi står också inför en stor etablering i Torsboda. Sundsvalls kommun måste vara en aktiv part i den gröna industriomvandlingen och möjliggöra att de företag som redan finns på plats kan utvecklas men även att nya etableringar sker.

Även om industrin tar en stor plats i Sundsvall måste vi också utveckla andra delar av näringslivet. Lika viktig som omställningen till en hållbar industri är, är ökad diversifiering. Vi vill också se en kraftfull och uthållig satsning på Sundsvalls styrkeområden, till exempel industri, it/digitalisering och bank/försäkring, med inriktning mot ökad hållbarhet och innovation, samt pilotinsatser för att öka kreativa näringar.

Näringslivets förutsättningar har en avgörande betydelse för kommunens utveckling och tillväxt. Kommunen måste ha ett tydligt näringslivsfokus och politik och förvaltning måste gemensamt arbeta för att underlätta för både befintliga och intresserade verksamheter. Servicegarantierna måste vässas och efterlevas.

Etableringen i Torsboda skapar stora möjligheter men kommunen måste också ha en beredskap för eventuella problem som kan uppstå. Vi måste följa etableringen noga, inte minst ur ett säkerhets- och miljöperspektiv.

Sundsvall ska vara ett föredöme genom att bedriva en ambitiös miljö- och klimatpolitik som förenar minskade utsläpp med ekonomisk tillväxt. Genom smarta val kan vi få ett effektivt miljöarbete som gör skillnad på riktigt. Här ska Sundsvall eftersträva upphandlingar för minskad miljöpåverkan, upphandlingar som görs lokalt och med livscykelanalyser. En samordning mellan miljö- och hållbarhetsfrågor som omfattar hela kommunen är av yttersta vikt för att nå bäst effekt, då att vara klimatsmart bygger på att göra insatser för miljön och samtidigt lösa andra samhällsproblem samt främja ekonomisk tillväxt. Detta för att uppnå ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet på riktigt.

3.2.2. Tabell med delmål av inriktningsmålet

Delmål	Nämnd/bolag	Önskat nyläge / effekt	När (årtal)
Ökad tillgång till exploateringsmark.	KS, SBN	Exploaterings- och verksamhetsmark ska öka	Kontinuerligt årligen
Fler bostäder.	SBN, Mitthem, KS	Fler småbostadshus. Olika bostäder för äldre. Planera för mer mark för småhus utanför centrala Sundsvall. Fler attraktiva boendemiljöer i hela Sundsvall.	Kontinuerligt årligen
Fler nyetableringar av företag och förenkla för företag	Alla	Torsbodaetableringen är färdig och ytterligare etableringar är på väg.	Kontinuerligt årligen

att växa.		Ökad andel små och medelstora företag i Sundsvalls kommun.	
Skarpare servicegarantier	Alla	Servicegarantierna utvecklas och skärps.	Kontinuerligt årligen.
Förbättrat företagsklimat	Alla	Sundsvalls kommun ökar årligen i Svenskt näringslivs ranking.	2025
Ökat kvinnors företagande	Alla	Andelen kvinnor som startar företag ökar årligen.	2025
Hög luftkvalitet i Sundsvall	MN, SBN, KS	Luftkvaliteten ska bli bättre varje år.	2025

3.2.3 Påverkan på skattemedel

Driftmedel

Prioritering	Driftsmedel 2025 (tkr)	Driftsmedel 2026 (tkr)	Driftsmedel 2027 (tkr)	Driftsmedel 2028 (tkr)
Strategiskt miljö- och klimatarbete	10 000	10 000	10 000	10 000

Investeringsmedel

Prioritering	Investering 2025 (tkr)	Investering 2026 (tkr)	Investering 2027 (tkr)	Investering 2028 (tkr)
Exploatingspott och markköp	15 000	20 000	25 000	30 000
Utveckla industri- och verksamhetsmark	10 000	20 000	30 000	40 000
Klimatplan: Miljö- och klimatanpassning	20 000	20 000	20 000	20 000
Klimatanpassningar fastigheter	20 000	20 000	20 000	20 000
Klimatplan	25 000	25 000	25 000	25 000
Energieffektiviseringar	20 000	20 000	20 000	20 000

3.3 Inriktningsmål 3: En trygg och attraktiv stad att leva och bo i hela livet

3.3.1 Beskrivning av inriktningsmålet

Från förskolan för de minsta till omsorgen om de äldre – Sundsvall ska vara en attraktiv stad att leva och bo i hela livet. Valfärden ska vara tillgänglig och trygg och sätta individens behov i centrum.

Liberalerna vill storsatsa på det förebyggande arbetet, bara så kan vi skapa en bättre framtid. Genom att återstarta ungdomsrådgivningen och satsa på fler fältassistenter kan vi hjälpa ungdomar som behöver stöd. Våld i nära relationer och hedersrelaterat våld är ett område som behöver ges mer resurser för att höja kompetensen inom den kommunala organisationen, men också för att skapa bättre möjligheter att hjälpa utsatta. Genom att öka resurserna till det förebyggande arbetet kan vi identifiera personer som behöver hjälp tidigare och förebygga rekryteringar till kriminalitet, missbruk och utanförskap.

Vi vill öka valfriheten i valfärden genom att införa Lagen om Valfrihet (LOV). LOV innebär att kommunen genom konkurrensutsättning kan tillåta andra utförare av omsorgstjänster och liknande än bara den kommunala. Under Liberalernas ledning infördes LOV inom äldreomsorgen och vi vill nu utöka den till att gälla fler delar inom omsorgen.

Kommunen ska vara en attraktiv arbetsgivare, inte minst nu när konkurrensen om arbetskraften ökar allt mer. Därför vill vi satsa på den befintliga personalen men även på att utbilda och rekrytera ny personal. Vi behöver arbeta med kompetensöverföring från erfaren personal till de som är nyanställda.

För att möta det ökande hotet från kriminella gäng och rekryteringen till dem måste vi storsatsa på det förebyggande arbetet. Skolan måste få resurser att hjälpa alla barn att klara skolan, socialtjänsten ska finnas som en aktiv samarbetspartner till skola och polis och fortsätta finnas ute i våra bostadsområden. Det ska finnas ett rikt utbud av kultur- och fritidsaktiviteter för alla åldrar och bostadsområden för att skapa en meningsfull fritid.

Sundsvall har fantastiska möjligheter och Liberalerna vill att dessa förutsättningar utnyttjas bättre och att vi tillsammans kan vända på de dåliga skolresultaten, arbeta för ett bättre näringslivsklimat och skapa en trygg stad för alla invånare.

3.3.2 Tabell med delmål av inriktningsmålet

Delmål	Nämnd/bolag	Önskat nyläge / effekt	När (årtal)
Högre deltagande i förskolan för prioriterade grupper och minskat utanförskap.	BUN och IAN	Färre i utanförskap, utökad tid i förskolan för prioriterade grupper.	2025
Sundsvalls kommun har högst kvalitet inom vård-och omsorg bland jämförbara kommuner.	VON och KS	Sundsvalls kommun ökar årligen i KKiK (SKR Kommunens kvalitet i korthet).	2026
Välfärdsteknik som förbättrar valfärden.	VON och KS	Använda data för att jobba förebyggande för äldres och barns hälsa. Digitala hjälpmedel för ökad trygghet och minskad ensamhet	Kontinuerligt årligen

		Attraktiv arbetsgivare, digitalisering underlättar medarbetares vardag.	
Satsa på det förebyggande arbetet	Alla	Återstarta ungdomsrådgivningen Återstarta närvaroteamet Förstärk första linjens socialtjänst Fler fältassistenter	2025

4.1.3 Påverkan på skattemedel

Driftmedel

Prioritering	Driftsmedel 2025 (tkr)	Driftsmedel 2026 (tkr)	Driftsmedel 2027 (tkr)	Driftsmedel 2028 (tkr)
Återstarta ungdomsrådgivningen	*	*	*	*
Fler fältassistenter	*	*	*	*
Satsa på första linjens socialtjänst	*	*	*	*
Förebygg våld i nära relation	2 000	2 000	2 000	2 000
Förebygg hedersrelaterat våld	1 000	1 000	1 000	1 000
Digitalt vård- och omsorgsteam	5 000	5 000	5 000	5 000

*Se inriktningsmål 1

Investeringsmedel

Prioritering	Investering 2025 (tkr)	Investering 2026 (tkr)	Investering 2027 (tkr)	Investering 2028 (tkr)
Välfärdsteknik	15 000	15 000	15 000	15 000
Digital infrastruktur	25 000	30 000	30 000	30 000
Nytt gruppboende 40 platser			82 600	82 600
Omsorgsboende, utökning av platser	20 000	20 000		
Aktivitetscenter			10 700	
Korttidsplatser		22 200		
Äldreboende 50 platser		87 000	87 000	
Äldreboenden 200 platser			Byggs externt	
Satsa på ridsporten		70 300		
Konstgräsplaner		10 000		18 800
Utveckla Sidsjöområdet	28 000	15 000		
Norra berget		24 500		
Nytt badhus	2 000	75 000	75 000	

4 Prioriteringar för nämnd eller bolag

A young child with curly hair, wearing a blue and white striped shirt, is seen from behind, sitting at a desk in a classroom. The child's right arm is raised high, holding a small yellow object. In the background, a smiling teacher is visible, pointing towards a whiteboard. The classroom is decorated with colorful numbers and other educational materials. The entire image is overlaid with a semi-transparent blue filter.

Barn- och utbildningsnämnden

4.1 Barn- och utbildningsnämnden

4.1.1 Sammanfattande beskrivning av prioriteringar för nämnden/bolaget

Skolan i Sundsvall har under lång tid haft alldeles för dåliga resultat. Skolans misslyckande drabbar främst de barn som bäst behöver stöd och hjälp för att nå målen. Vi ser att det finns stora skillnader i hur eleverna lyckas i skolan baserat på familjernas socioekonomiska bakgrund. En av liberalismens grundstenar är att alla ges samma möjligheter att nå sin fulla potential. Därför behöver vi skapa en skola som kan utjämna skillnader och ge alla barn och elever samma möjligheter oavsett utgångsläge. Skolan ska utgå ifrån att elever är olika och lär sig på olika sätt och i olika takt. Även de elever som är studiemotiverade och kan lära sig i en snabbare takt ska utmanas och känna att skolan är utmanande och meningsfull.

Vi vill att de elever som har de största behoven ska få de bästa lärarna. Ofta är det svårare för skolor i socioekonomiskt svaga områden att rekrytera lärare och därför vill vi göra en satsning så att skolorna med svagast resultat kan ge behöriga ämneslärare ett lönepåslag.

Sundsvalls gymnasiums utbud ska ha en tydlig koppling till arbetsmarknadens behov och dialogen med det lokala och regionala näringslivet ska stärkas. Därför behövs fler flexibla utbildningar på gymnasiet, vi vill införa lärlingsutbildningar i bristyrken för att dels i högre grad möta arbetsmarknadens kompetensbehov och dels för att fler elever ska ta sig vidare från gymnasiet till ett jobb.

Förskolan är första steget i utbildningssystemet och Sundsvalls höga deltagande i förskolan ska värnas. Vi ser ett tydligt behov av språkinsatser i förskolan, särskilt i socioekonomiskt utsatta områden på enheter med hög andel barn till utrikesfödda. Barngruppernas storlek måste minska för att förskolan ska fortsätta vara en trygg plats för våra barn och för att personalens arbetsbelastning ska vara rimlig. Därför avsätter vi medel för att minska barngrupperna i förskolan.

Liberalerna vill

Fokusera på grunduppdraget genom att minska antalet projekt och mål för verksamheten.

Satsa på skolsociala team som kan arbeta förebyggande på våra skolor så att arbetsron i klassrummen ökar och för att avlasta lärarna så de kan fokusera på den pedagogiska undervisningen.

Införa en akutskola där elever som av olika anledningar inte kan vara kvar i sin ordinarie klass kan placeras under en kortare period.

Satsa på elevhälsan och stärka rätten till särskilt stöd för att alla elever ska kunna få den hjälp och det stöd de behöver i rätt tid.

Inrätta ett närvaroteam som ska arbeta med elever med problematisk skolfrånvaro.

Satsa på simundervisning för att höja simkunskapen bland våra elever så att andelen F i idrott- och hälsa kan minska.

Höja lärarlönerna genom att prioritera medel för detta i kommunstyrelsens löneökningpott. Lärarna är skolans viktigaste resurs och vi behöver satsa på dem.

Att **skolorna med störst utmaning ska ha de bästa lärarna** genom en löneförmån till de lärare som väljer att arbeta på de skolor som har störst utmaningar och därför kan ha svårt att rekrytera personal.

Minska barngruppernas storlek i förskolan genom en riktad satsning på detta. Små barn mår bäst i små sammanhang och vi måste ge förutsättningar att skapa dessa.

Satsa på att använda riktiga böcker i förskola och skola istället för skärmar. Barn- och unga lär sig bättre genom att läsa från böcker och deras hjärna mår bra av mindre skärmtid. Det statsbidrag som finns ska sökas och utnyttjas fullt ut.

Göra en språksatsning i förskolan eftersom det är där många barn möter svenska språket för första gången. Genom en riktad satsning kan vi rekrytera personal med rätt språkkompetens men också öka vistelsetiden för barn som behöver det för att utveckla sitt språk.

Att kommunen startar en IB-skola för att möta behovet från internationell arbetskraft men även för de sundsvallselever som vill få en internationell utbildning.

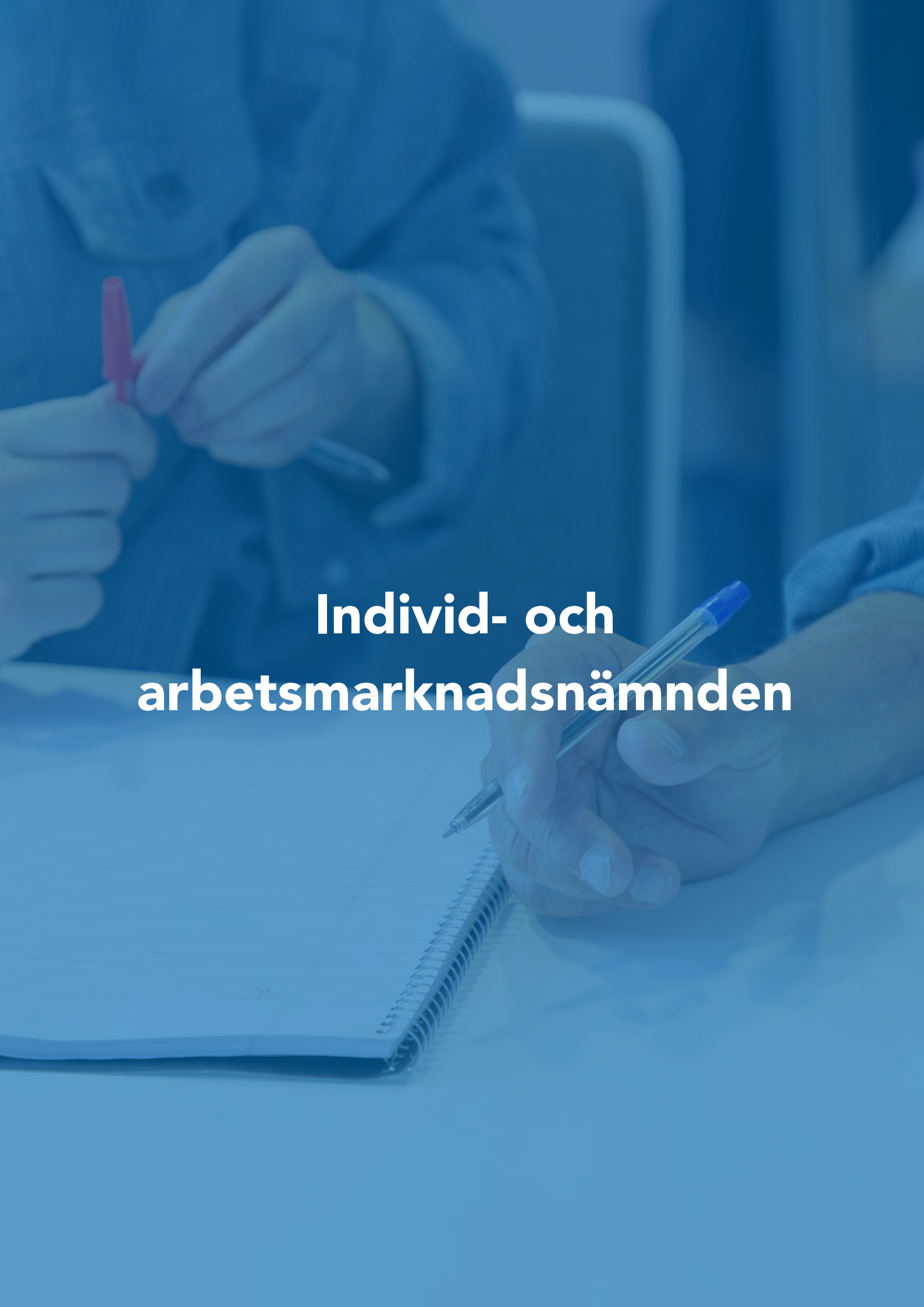
4.1.2 Påverkan på skattemedel

Driftmedel

Prioritering	Driftsmedel 2025 (tkr)	Driftsmedel 2026 (tkr)	Driftsmedel 2027 (tkr)	Driftsmedel 2028 (tkr)
Generell ramhöjning	100 000	100 000	100 000	100 000
Minskade barngrupper i förskolan		10 000	10 000	10 000
Riktad satsning på simundervisning	2 000	2 000	2 000	2 000
Språksatsning i förskolan	2 000	2 000	2 000	2 000
IB-skola	6 000	7 000	9 000	9 000

Investeringsmedel

Prioritering	Investering 2025 (tkr)	Investering 2026 (tkr)	Investering 2027 (tkr)	Investering 2028 (tkr)
Ny förskola i Nacksta 4 avdelningar	21 500			
Anpassningar Nivrenaskolan				40 000
Ny idrottshall Hedbergiska		60 000		
Ny idrottshall Alnö				55 000
Utbyggnad elprogrammet	9 000			
IB-skola	500			

The background of the image shows a close-up of two people's hands writing in spiral-bound notebooks. One hand is holding a red pen, and the other is holding a blue pen. The entire image is covered with a semi-transparent blue filter. The text is centered in the middle of the image.

Individ- och arbetsmarknadsnämnden

4.2 Individ- och arbetsmarknadsnämnden

4.2.1 Sammanfattande beskrivning av prioriteringar för nämnden/bolaget

I den samhällsomvandling vi nu står inför har vuxenutbildningen en stor roll. Genom att kunna skapa flexibla utbildningar kan vi möta de behov som uppstår på arbetsmarknaden.

Liberalerna vill se en tydlig satsning för att förebygga våld i nära relationer och hedersrelaterat våld. Det handlar både om utbildningar för att öka kompetensen inom den kommunala organisationen men även för att öka möjligheterna att hjälpa de våldsutsatta.

Sundsvalls vuxenutbildning drivs idag till stor del externt genom upphandlade utbildningar. Vi vill se till att tillföra ökade resurser till vuxenutbildningen för att säkerställa mångfalden av olika studieformer och stöd, samtidigt som vi hittar nya sätt att säkra kvaliteten hos externa aktörer.

Det förebyggande arbetet är en avgörande fråga om vi ska kunna fånga upp unga som är på väg att hamna i kriminalitet men även för att kunna bryta missbruk, utanförskap eller arbetslöshet. Vi bör även genomföra en översyn kring hur vi kan korta handläggningstiderna och förbättra Socialtjänstens arbetsvillkor.

Liberalerna vill

Satsa på en förstärkt vuxenutbildning för att kunna möta arbetsmarknadens behov, både idag och i samband med etableringar.

Förstärka arbetet mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld genom att avbryta arbetet med det gemensamma resurscentrumet och istället satsa medel på vår egen verksamhet för att öka kompetensen och kunna utöka den befintliga verksamheten.

Återöppna ungdomsrådgivningen för att ge ungdomar ytterligare möjligheter att få råd och stöd. Vi vill dock att den nya ungdomsrådgivningen främst riktar sig mot ungdomar i gymnasieåldern och strax över.

Förstärka kom-i-jobb-satsningen för att ge fler personer möjlighet att komma in på arbetsmarknaden och bryta utanförskapet.

Minska hemlösheten genom att fortsätta arbetet med att utveckla och följa upp kommunens handlingsplan mot hemlöshet.

Satsa på första linjens socialtjänst för att kunna göra tidiga insatser och förstärka samarbetet med skolan.

Minska antalet felaktiga utbetalningar genom en förstärkt FUT-enhet. Det är viktigt att hitta felaktiga utbetalningar för att kunna hämta hem de pengarna och istället prioritera de som har ett verkligt hjälpbehov.

Bygga ett nytt gruppboende som har 40 platser

4.2.2 Påverkan på skattemedel

Driftmedel

Prioritering	Driftsmedel 2025 (tkr)	Driftsmedel 2026 (tkr)	Driftsmedel 2027 (tkr)	Driftsmedel 2028 (tkr)
Förstärkt vuxenutbildning	5 000	10 000	15 000	15 000
Förebygg våld i nära relationer	2 000	2 000	2 000	2 000
Motverka hedersrelaterat våld	1 000	1 000	1 000	1 000
Återstarta ungdomsrådgivningen	3 000	3 000	3 000	3 000
Förstärk kom-i-jobb-satsningen	10 000	10 000	10 000	10 000
Förstärk första linjens socialtjänst	4 000	4 000	4 000	4 000
Förstärkt FUT-enhet	1 500	1 500	1 500	1 500
Minska felaktiga utbetalningar	+5 000	+5 000	+5 000	+5 000
Minskat försörjningsstöd	+5 000	+6 000	+7 000	+10 000

Investeringsmedel

Prioritering	Investering 2025 (tkr)	Investering 2026 (tkr)	Investering 2027 (tkr)	Investering 2028 (tkr)
Nytt gruppboende 40 platser			82 600	82 600

A photograph of two men jumping into a lake, viewed from behind. The man on the left is older, with grey hair, wearing dark swim trunks with a yellow stripe. The man on the right is younger, wearing blue swim trunks. They are both in mid-air, with their arms and legs spread out. The background shows a calm lake, a forested shoreline, and a blue sky with light clouds. The entire image has a blue color overlay.

Kultur- och fritidsnämnden

4.3 Kultur- och fritidsnämnden

4.3.1 Sammanfattande beskrivning av prioriteringar för nämnden/bolaget

En attraktiv kommun består av många olika delar och kultur och fritid är två viktiga ben att stå på. Föreningslivet och civilsamhället är nödvändiga för att utveckla Sundsvall och skapa en meningsfull fritid för alla åldrar.

Underhållet av våra idrottsanläggningar är eftersatt och därför ser Liberalerna att vi behöver satsa på att renovera befintliga men också att bygga nya anläggningar där det behövs. Att renovera Färsta ridanläggning har länge varit en prioriterad fråga för Liberalerna. Vi ser också behov av fler centralt belägna idrottshallar och fler konstgräsplaner. Sporthallen har länge varit utdömd och därför är det nu dags att ta steget och utreda möjligheten att bygga en ny sporthall vid befintlig sporthall. Både en sporthall med utökade möjligheter till publik- och träningsytor i samarbete med privata aktörer genom inhyrning samt en sporthall i nuvarande omfattning i egen regi ska prövas. I utredningen ska både området vid befintliga Sporthallen och den tidigare utpekade platsen för en modern sporthall ingå. I väntan på att utredningen färdigställts och ställningstagande görs, genomförs ett mindre antal åtgärder i den befintliga sporthallen för att möta de mest akuta behoven.

Vi vill utreda möjligheten att bygga en helt ny simhall i de norra delarna i kommunen.

Utöver detta vill vi bygga nya idrottshallar vid Hedbergsska skolan samt på Alnö. Hallarna ska byggas för att kunna erbjuda matchspel för vinteridrotter såsom t ex innebandy, handboll, volleyboll eller basket.

Behovet av nya konstgräsplaner är stort, därför satsar vi på nya konstgräsplaner på flera ställen i kommunen. När det gäller konstgräsplaner vill se en ökad samverkan med föreningsägda anläggningar för att skapa bättre förutsättningar.

Inom kultur- och fritidsnämndens område finns det många delar som påverkar klimatet, så som arebtsmaskiner och belysning. Därför får nämnden en del av de pengar som finns i arbetet med klimatplanen för att kunna investera i mer klimatsmarta lösningar.

Liberalerna vill

Satsa på ridsporten genom att renovera Färsta ridanläggning som är utdömd och inte längre uppfyller krav på hästhållning, arbetsmiljö och säkerhet samt bygga ligghallar och hagar på Kungsnäs.

Bygga en ny simhall som är placerad i de norra delarna av kommunen för att möta behovet av simundervisning och för att fortsätta vara en attraktiv kommun med ett rikt utbud av idrottsmöjligheter.

Anställ fler fältassistenter för att stärka det förebyggande arbetet och för att kunna fördjupa samverkan mellan skola-socialtjänst-polis och fritid (SSPF).

Bygga nya konstgräsplaner för att kunna möta den stora efterfrågan på tränings- och matchtider.

Utveckla Sidsjöområdet genom att bygga en ny lift och förbättra serviceanläggningen.

Utreda möjligheten att bygga en ny sporthall bredvid den befintliga samt genomföra mindre åtgärder i den befintliga sporthallen i väntan på utredningen.

4.3.2 Påverkan på skattemedel

Driftmedel

Prioritering	Driftsmedel 2025 (tkr)	Driftsmedel 2026 (tkr)	Driftsmedel 2027 (tkr)	Driftsmedel 2028 (tkr)
Fler fältassistenter	1 500	1 500	1 500	1 500

Investeringsmedel

Prioritering	Investering 2025 (tkr)	Investering 2026 (tkr)	Investering 2027 (tkr)	Investering 2028 (tkr)
Ny simhall	2 000	75 000	75 000	
Renovera Färsta ridanläggning		66 000		
Nya ligghallar och hagar Kungsnäs		4 300		
Nacksta fritidsgård och föreningslokal			22 800	
Konstgräsplan Midälva				12 500
Konstgräsplan Ljustadalen				6 300
Konstgräsplan Alnö		10 000		
Utveckla Sidsjöområdet		28 000	15 000	
Norra Berget		24 500		
Elljusspår	5 000	4 500		
Klimatplan	10 000	10 000	10 000	10 000
Renovera sporthallen	1 500			

Miljönämnden

4.4 Miljönämnden

4.4.1 Sammanfattande beskrivning av prioriteringar för nämnden/bolaget

Liberalerna vill att Miljönämnden avvecklas från och med 1 januari 2027 och nämndens ansvarsområden överförs till stadsbyggnadsnämnden. Detta kommer att kräva planering under 2025-2026 för att förbereda sammanslagningen av de två förvaltningarna. En sammanslagning av de två nämnderna kommer att skapa en tydligare och mer effektiv samhällsbyggnadsprocess. Med tydligare menas att företag och medborgare upplever kommunen som mer samlad i frågor som berör tillstånd och tillsyn.

Som tillsynsmyndighet har miljönämnden många kontakter med företagare och har en stor del i hur dessa upplever kommunen och dess service. De servicegarantier som finns måste utvecklas för att bli vassare och efterlevnaden av dem måste säkerställas. Den kommunala myndighetstillsynens service och legitimitet bibehålls via transparens och arbete i förebyggande syfte. Myndighetsutövningen behöver präglas av minskat regelkrångel och byråkrati.

I arbetet för att få en klimatsmart kommun menar vi att det är viktigt att arbeta för att den förorenade marken som finns i kommunen ska saneras. Den mark som av olika anledningar inte är lämplig för annan användning kan det byggas solceller på för att på så sätt skapa mer förnybar energi.

Liberalerna vill

Avveckla miljönämnden och låt Stadsbyggnadsnämnden ta över ansvaret för Miljönämndens ansvarsområden för att skapa en effektivare samhällsbyggnadsprocess.

Utveckla servicegarantierna för att skapa bättre förutsättningar för en effektiv myndighetsutövning

4.4.2 Påverkan på skattemedel

Driftmedel

Prioritering	Driftsmedel 2025 (tkr)	Driftsmedel 2026 (tkr)	Driftsmedel 2027 (tkr)	Driftsmedel 2028 (tkr)
Strategiskt miljö- och klimatarbete	10 000	10 000	*	*

*Överförs till SBN efter sammanslagningen

Investeringsmedel

Prioritering	Investering 2025 (tkr)	Investering 2026 (tkr)	Investering 2027 (tkr)	Investering 2028 (tkr)

A close-up photograph of two hands clasped together, with a blue overlay and medical equipment in the background. The hands are positioned in the lower half of the frame, with fingers interlaced. The background is blurred, showing what appears to be medical equipment, possibly a stethoscope or a similar device, with a circular component visible on the left. The overall color scheme is dominated by a deep blue, which is semi-transparent, allowing the underlying image to be visible. The text is centered horizontally and vertically within the frame.

Vård- och omsorgsnämnden

4.5 Vård- och omsorgsnämnden

4.5.1 Sammanfattande beskrivning av prioriteringar för nämnden/bolaget

Det faktum att andelen årsrika i samhället ökar och därmed uppdraget i välfärden får aldrig bli ett argument att för att den som levt ett långt liv ska förväntas kompromissa med sina förväntningar på välfärden eller stå tillbaka i sina livsval. Liberalernas vision för vård och omsorg i Sundsvall är att denna ska präglas av värdighet, kvalitet och självbestämmande. Sundsvall ska erbjuda en pålitlig välfärd där varje invånare har samma möjligheter till god vård och omsorg, oavsett ekonomiska förutsättningar. Invånare i behov av stöd ska kunna välja både utförare av hemtjänst och det äldreboende som passar bäst för dem. Varje individ ska känna sig delaktig och väl omhändertagen eftersom alla har sina egna önskemål, intressen och behov.

Behovet av vård och omsorg kommer att öka, samtidigt som det kommer att vara brist på tillgänglig arbetskraft inom välfärden. Detta kräver en effektiv organisation, god ekonomisk hushållning och nya arbetssätt. Ny välfärdsteknik måste införas brett och Sundsvall måste våga ta steget och införa välfärdsteknik som är beprövad i andra kommuner.

Stöd och hjälp ska finnas när det behövs, med ett värdigt bemötande, ett tryggt boende, möjlighet till nära kontakt med omsorgen och inflytande över de insatser man får, oavsett var i kommunen man bor.

En grupp som ofta glöms bort i debatten är yngre personer i behov av stöd från kommunen. Sundsvall måste utveckla omsorgen om dessa personer genom en mångfald av boenden och en utveckling av daglig verksamhet och andra sysselsättningsmöjligheter.

Liberalerna vill

Införa Lagen om valfrihet (LOV) inom fler områden så att externa aktörer har möjlighet att bygga boenden och skapa en mångfald av utövare och boendeformer att välja mellan.

Bygg fler boenden i såväl offentlig som privat regi med möjlighet till social gemenskap och hög tillgänglighet.

Bygga 250 nya äldreboendeplatser – dels 50 platser på Alnösol men även 200 platser genom externa utövare när vi inför LOV även inom äldreboenden.

Öppna för fler boendeformer för att öka bostadsbyggandet, exempelvis genom ägarlägenheter.

Rusta anhörigstödet så inte anhöriga ses som en given resurs som ska förbrukas i första hand. Anhöriga måste primärt få orka vara just anhöriga.

Utveckla IOP-avtal för att bättre utnyttja det lokala engagemanget i föreningar och organisationer komma till nytta i arbetet mot oönskad ensamhet och för en god hälsa hela livet.

Satsa på ny välfärdsteknik för att kunna ge en bättre omsorg – våga införa beprövad teknik i verksamheten.

4.5.2 Påverkan på skattemedel

Driftmedel

Prioritering	Driftsmedel 2025 (tkr)	Driftsmedel 2026 (tkr)	Driftsmedel 2027 (tkr)	Driftsmedel 2028 (tkr)
Utökning antal platser korttidsboende			3 700	3 700
Utökning av platser omsorgsboende			7 800	7 800
Digitalt vård- och omsorgsteam	5 000	5 000	5 000	5 000
50 nya äldreboendeplatser Alnösol				46 000

Investeringsmedel

Prioritering	Investering 2025 (tkr)	Investering 2026 (tkr)	Investering 2027 (tkr)	Investering 2028 (tkr)
Bygg nya äldreboendeplatser		87 000	87 000	
Utökning antal platser korttidsboende		22 200		
Utökning av platser omsorgsboende	20 000	20 000		
Nytt äldreboende centralt S-vall 100 platser			Byggs externt	
Nytt äldreboende valfri plats 100 platser			Byggs externt	

A blue-tinted photograph of a city street scene. In the foreground, a river flows from the bottom left towards the center. A concrete bridge with a metal railing spans the river. On the bridge, a dark car and a red car are visible. To the right of the bridge, a concrete embankment with a curved edge leads down to the water. In the background, a city street with buildings is visible. A prominent church with a tall, dark spire and a clock tower stands out against the sky. The sky is a clear, pale blue. The overall image has a monochromatic blue tint.

Stadsbyggnadsnämnden

4.6 Stadsbyggnadsnämnden

4.6.1 Sammanfattande beskrivning av prioriteringar för nämnden/bolaget

För att Sundsvall ska vara en attraktiv stad att leva och bo i måste infrastrukturen fungera och stadsbilden vara positiv. För att Sundsvall ska kunna växa och få fler invånare och fler företag krävs en långsiktig plan för hur tillväxten ska kunna ske på bästa sätt. Den unika miljön och arkitekturen som präglar centrala Sundsvall ska bevaras och utvecklas.

Stadsbyggnadsnämnden har en stor roll i Sundsvalls kommande utveckling, både vad gäller samhällsplanering men också i form av myndighetsutövning gentemot både privatpersoner som företag. Genom att nämnden får ta över miljönämndens verksamhetsområde från 2027 kan en effektivare samhällsbyggnadsprocess skapas. En förbättrad myndighetsutövning är en viktig del i Sundsvalls väg framåt. Sundsvalls företagsklimat måste förbättras och där är kommunens inställning till, och bemötande av, företagare av yttersta vikt. Genom att utveckla de befintliga servicegarantierna och säkerställa att de efterlevs kan Sundsvall förbättra sitt företagsklimat.

Våra vägar är på många ställen i kommunen i mycket dåligt skick. Ingen ska behöva riskera att bilen går sönder av att köra på dåliga kommunala vägar. Att våra vägar är välskötta är en förutsättning för att man ska kunna bo och leva i hela kommunen och det är prioriterat att minska underhållsskulden. Dåliga vägar utgör en fara för alla trafikanter. Ingen ska behöva riskera att drabbas av en olycka eller att bilen går sönder av att köra på dåliga kommunala vägar.

Liberalerna vill

Förbättra vinterväghållningen genom en riktad satsning för att öka kapaciteten och för att möta väderutmaningar som kan komma av ett förändrat klimat.

Skapa attraktiva grönytor i våra befintliga bostadsområden samt skapa nya ytor i vid ny bebyggelse.

Utveckla och bygga nya lekplatser och aktivitetsytor i hela kommunen så att det finns lättillgängliga platser för familjer och ungdomar

Utveckla Stora Torget så att det blir Sundsvalls vardagsrum och en plats att mötas på för sundsvallsbor i alla åldrar.

Satsa på våra vägar och gator för att öka standarden och minska antalet vägskador. Välskötta gator gör att bilden av sundsvall som en välskött kommun kommer att öka.

4.6.2 Påverkan på skattemedel

Driftmedel

Prioritering	Driftsmedel 2025 (tkr)	Driftsmedel 2026 (tkr)	Driftsmedel 2027 (tkr)	Driftsmedel 2028 (tkr)
Vinterväghållning	6 000	6 000	6 000	6 000
Attraktiva grönytor	6 000	9 000	14 500	14 500
Kommunala gator			8 000	8 000
Strategiskt miljö- och klimatarbete			10 000*	10 000*

*Överfört från MN

Investeringsmedel

Prioritering	Investering 2025 (tkr)	Investering 2026 (tkr)	Investering 2027 (tkr)	Investering 2028 (tkr)
Kaj Selångersån, Tivolibron – Norrmalmsbron	45 000	45 000		
Akuta åtgärder för att laga potthål och vägskador	10 000	10 000		
Gator och vägar, underhåll och investeringar	25 000	25 000	25 000	30 000
Parker och grönsstruktur	4 000	4 000	4 000	4 000
Nya lekplatser och aktivitetsytor	5 000	5 000	5 000	5 000
Utveckla Stora Torget	5 000	5 000	5 000	
Klimatplan	20 000	20 000	20 000	20 000
Kollektivtrafik	4 000	4 000	4 000	4 000
Biologisk mångfald	1 000	1 000	1 000	1 000
Hållbara livsmiljöer	3 000	3 000	3 000	3 000
Exploateringspott och markköp	15 000	20 000	25 000	30 000
Utveckling av industri- och verksamhetsmark	10 000	20 000	30 000	40 000
Belysning landsbygd			5 000	5 000
Belysning allmän plats	10 000	10 000	10 000	10 000

Kommunstyrelsen

4.7 Kommunstyrelsen

4.7.1 Sammanfattande beskrivning av prioriteringar för nämnden/bolaget

Den stora samhällsomvandling som Sundsvall står inför kommer ställa stora krav på kommunorganisationen och det är viktigt att det finns ett övergripande ansvar. Genom att skapa en mer effektiv kommun kan vi frigöra resurser som kan läggas på våra kärnverksamheter. Det finns stora möjligheter att digitalisera mera och grunden måste vara att allt som gynnas av att digitaliseras ska digitaliseras. Genom att göra detta kan vi inte bara frigöra resurser utan även underlätta för personalen och dessutom bli en mer attraktiv arbetsgivare.

Liberalerna vill att det görs en översyn av kommunens fastighetsinnehav för att se vilka lokaler vi ska äga själva och vilka vi kan avyttra. Det finns inget självändamål med att kommunen äger mycket lokalyta. Vi vill också att det satsas på att renovera vårt befintliga lokalinnehav snarare än att bygga nytt. Under lång tid har vårt fastighetsunderhåll varit eftersatt och som ett resultat ser vi nu stora renoveringsbehov.

Sundsvall ska bedriva ett ambitiöst klimatarbete. Målet ska även fortsatt vara att Sundsvall ska vara klimatneutralt 2030 men vi måste ändra fokus från att kommunens energi ska vara förnyelsebar till att den ska vara fossilfri. Liberalerna ser att kärnkraft är en nödvändig väg framåt för att nå målet om klimatneutralitet och vi vill att kommunen utreder om det finns lämplig mark för att bygga en småskalig modulär reaktor (SMR) så vi är redo om någon visar intresse för att bygga i Sundsvall. Ingen mer vindkraft ska byggas i kommunen, vi menar att andra områden i Sverige är mer lämpliga att exploatera för vindkraft.

Kollektivtrafiken måste fortsätta utvecklas för att bli ett konkurrenskraftigt alternativ för resande. Därför vill Liberalerna inte bara permanenta försöket med PAXA-bussen utan även utöka med en buss till i andra delar av kommunen. Vi vill också att barn- och unga upp till 19 år ska kunna åka gratis buss på sommarlovet för att de ska kunna fortsätta ta sig till fritidsaktiviteter och liknande även under sommaren när många familjers ekonomi är mer ansträngd. Vi ser också ett behov att skapa attraktiva pendlinsmöjligheter från Alnö och vill därför utreda möjligheten att införa en permanent färja till Alnö.

Liberalerna vill

Ha en ambitiös klimatpolitik där fokus ställs om från förnyelsebart till fossilfritt och där förberedelser för en SMR görs. Sundsvall ska vara klimatneutralt 2030 och då måste vi satsa på alla tillgängliga energiformer som är fossilfria.

Skapa en flexibel kollektivtrafik som möter sundsvallsbornas behov genom att permanenta försöket med PAXA-bussen och även utökar med en buss till i de norra delarna av sundsvall. Vi ser att försöket med PAXA har varit en framgång och vill därför permanenta det men även utöka med en buss till som trafikerar de norra stadsdelarna. Genom att skapa en flexibel kollektivtrafik kan vi göra den till ett mer attraktivt färdmedel.

Att barn- och unga ska åka gratis i kollektivtrafiken under sommarlovet för att underlätta resande och fritidsaktiviteter. Under sommaren är många familjers ekonomi ansträngd och många unga vittnar om att de får avstå fritidsaktiviteter då det inte finns resurser att åka till träningar eller liknande. Genom att låta barn och unga (upp till 19 år) resa gratis i kollektivtrafiken under sommarlovet minskar vi risken att barn och unga inte kan vara en aktiv del av samhället.

Allt som gynnas av digitalisering ska digitaliseras. Sundsvall är i framkant vad gäller digitaliseringens möjligheter – men vi ska bli ännu bättre. Det finns en stor potential att minska administrativa kostnader med hjälp av ökad digitalisering och ökad användning av AI. Genom att breddinföra detta genom projektet Digitalisering 2028 med huvudinriktningen ”Allt som gynnas av digitalisering ska digitaliseras”, vilket skulle ge en besparing på 1 procent av kommunens omsättning

årligen. Kommunens digitala utveckling kan också vara grogrund för nya digitala innovationer i samverkan med det lokala näringslivet, och en sådan samverkan ska eftersträvas.

Kollektivtrafiken ska fungera i hela kommunen för att skapa möjligheter att ta bussen istället för bilen oavsett var i kommunen du bor.

4.7.2 Påverkan på skattemedel

Driftmedel

Prioritering	Driftsmedel 2025 (tkr)	Driftsmedel 2026 (tkr)	Driftsmedel 2027 (tkr)	Driftsmedel 2028 (tkr)
Permanenta och utöka PAXA	6 000	6 000	6 000	6 000
Gratis buss på sommarlovet för barn- och unga	2 000	2 000	2 000	2 000
Kollektivtrafik	5 000	10 000	10 000	10 000
Digitalisering och IT	30 000	40 000	50 000	60 000
Attraktiva Sundsvall	9 000	10 000	11 000	12 000
Nordiska kammarorkestern	1 500	2 000		
Kostnadseffektiviseringar IT/AI	+50 000	+145 000	+221 000	+299 000
Effektivare kommun	+10 000	+20 000	+30 000	+40 000
Fossilfritt istället för förnyelsebart	+5 000	+10 000	+15 000	+20 000
Återställa medel för gemensamt resurscenter	+1 040	+1 040	+1 040	+1 040
Avveckla miljönämnden			+12 000	+12 000

Investeringsmedel

Prioritering	Investering 2025 (tkr)	Investering 2026 (tkr)	Investering 2027 (tkr)	Investering 2028 (tkr)
IT-infrastruktur	10 000	10 000	10 000	10 000
Digital infrastruktur	25 000	30 000	30 000	30 000
Välfärdsteknik	15 000	15 000	15 000	15 000
SMM Kök och matsal	40 000	40 000	40 000	40 000
Energieffektiviseringar	20 000	20 000	20 000	20 000
Klimatanpassning fastigheter	20 000	20 000	20 000	20 000
Klimatplan övrigt	25 000	25 000	25 000	25 000
Reinvesteringar fastigheter	50 000	50 000	50 000	75 000
Större reinvesteringar fastigheter	30 000	50 000	50 000	50 000

5 Långsiktig ekonomisk planering

En förutsättning för att Sundsvalls kommun ska kunna erbjuda en god service och vara en trygg plats att leva och bo i är en god och välskött ekonomi. God ekonomisk hushållning idag ger bättre skola, vård och omsorg i morgon. Detta är särskilt viktigt då den demografiska utvecklingen pekar på att kommunens kostnadsåtaganden kommer att öka kraftigt eftersom andelen äldre stiger samtidigt som andelen yrkesverksamma minskar. Detta sker samtidigt som en stor andel av kommunens medarbetare inom välfärd når pensionsålder inom de närmaste tio åren.

Den befolkningsökning som förväntas i samband med etableringen i Torsboda är välkommen men också mycket osäker. Därför är det inte rimligt att räkna in eventuella höjda skatteintäkter eller andra ekonomiska vinster i denna MRP. I dagsläget ser inte Liberalerna att det finns utrymme för en skattesänkning men vi ser gärna en sådan längre fram när ekonomin är stabilare. Så som läget är nu ser vi det som mer prioriterat att satsa på välfärden snarare än att sänka skatten då det kommer att löna sig ekonomiskt på sikt.

En särskilt viktig faktor för att säkerställa en god ekonomistyrning är att den långsiktiga soliditetsutveckling behöver ses över. Soliditet är ett av de främsta verktygen att mäta kommuners finansiella styrka. Sundsvalls soliditet är i dagsläget alldeles för låg i förhållande till jämförbara kommuner, samtidigt som nettolåneskulden ökat kraftigt de senaste åren. Soliditeten (inklusive kommunens pensionsåtaganden) ska årligen öka och över tid vara i nivå med jämförbara kommuner. Detta kommer att stärka Sundsvalls handlingsutrymme för investeringar under de kommande åren. Kommunkoncernen bör också som helhet årligen effektiviseras, samtidigt som alla nya utgifter ska mötas med motsvarande intäkter alternativt kostnadsminskningar. Effektiviseringar kommer att vara viktigt för att möta framtidens välfärdsbehov då vi behöver frigöra och omprioritera resurser.

6 Ekonomi

6.5 Finansiella mål

Kommun	2022 utfall	2023 utfall	2024 budget	2025 budget	2026 budget	2030 plan
Resultatnivå, %	10,6	2,6	>2	>2	>3	>3
Långfristig betalningsberedskap, %	12,4	12,4	13	11,0	12,5	20,0
Kortfristig betalningsberedskap, %	100	100	100	100	100	100
Skuldsättningsgrad, %	29,9	32,2	<50	35	35	30
Prognossäkerhet, %	1,6	0,7	0,5	0,5	0,5	0,5
Budgetföljsamhet, %	4,5	0,9	<1	<1	<1	<1

Koncern	2022 utfall	2023 utfall	2024 budget	2025 budget	2026 budget	2030 plan
Resultatnivå, %	11,2	0,85	>4	>3	>4	>4
Långfristig betalningsberedskap, %	14,2	13,5	16	13,0	14,5	22
Skuldsättningsgrad, %	103,9	108,3	<100	<100	<100	<100
Prognossäkerhet, %	1,1	1,1	0,5	0,5	0,5	0,5

Kommentar:

Vi ser att kommunens resultat för 2025 är endast 2,0% i vårt förslag vilket är en för låg siffra långsiktigt därav har vi justerat det de följande åren.

Långfristig betalningsberedskap - kommun

Resultatnivå på 2 % ökar den långfristiga betalningsberedskapen med ca 1,0% årligen. 2024 beräknas den bli 10 % och utifrån den 11,0 % resp 12,5 % år 2026. Målet är 20 % 2030.

Skuldsättningsgrad - kommun

Med den investeringsnivå och nuvarande nivå ör 35% rimligt för 2025-2026 men ner mot 30% år 2030.

Koncern

Resultatnivån bör ligga 1 % högre än kommun.

Långfristig betalningsberedskap 2% högre än kommun

Skuldsättningsgraden är målet under 100%.

6.6 Resultatbudget

Tabell:

Sundsvalls kommun Mål och resursplan 2025-2026 och plan 2027-2028				
Budgetförslag för: Liberalerna				
RESULTATBUDGET	Budget	Budget	Plan	Plan
Belopp i 1 000 kronor	2025	2026	2027	2028
Verksamhetens intäkter-kostnader	-7 040 622	-7 155 281	-7 345 264	-7 559 728
Avskrivningar	-410 000	-416 621	-428 686	-451 686
Verksamhetens nettokostnader	-7 450 622	-7 571 902	-7 773 950	-8 011 414
Skatteintäkter	6 291 698	6 553 570	6 816 690	7 094 999
Generella statsbidrag och utjämning	1 302 459	1 271 944	1 235 757	1 200 638
Verksamhetens resultat	143 535	253 612	278 497	284 223
Finansiella intäkter	349 415	354 277	359 801	367 731
Finansiella kostnader	-341 274	-338 964	-350 056	-367 777
Årets resultat	151 676	268 925	288 242	284 177
Resultatnivå (resultat / skatter och bidrag)	2,0%	3,4%	3,6%	3,4%
2 % av skatteintäkter och statsbidrag	151 883	156 510	161 049	165 913
3 % av skatteintäkter och statsbidrag	227 825	234 765	241 573	248 869
Förändring av driftsbudget	-119 060	-15 016	65 975	124 915
Förändring/ny investeringsplan	168 950	-272 200	-377 800	-820 400
Påverkan på resultat (drift) finansnetto	-1 488	-3 164	-2 527	-141
Påverkan på resultat (invest) finansnetto	2 112	821	-7 304	-22 281
Påverkan på resultat (invest) avskrivningar	3 379	1 314	-11 686	-35 650
Självfinansieringsgrad	82%	77%	78%	90%
Resultat + avskrivningar	561 676	685 546	716 928	735 863
Investeringsplan	686 250	889 400	922 000	820 400
Nuvarande investeringsbudget	-855 200	-617 200	-544 200	0
Ny investeringsplan	-686 250	-889 400	-922 000	-820 400

6.7 Driftsbudget

Tabell:

Sundsvalls kommun Mål och resursplan 2025-2026 och plan 2027- 2028

Driftsbudgetförslag

Anges i tkr (tusentals kronor)		Förändring jämfört med budget 2024			
DRIFTSBUDGET Minus = ökade anslag, innebär högre kostnader eller minskade intäkter		Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
BUN	Höjd ram för BUN inkl särskilt stöd	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
BUN	Minskade barngrupper förskolan		-10 000	-10 000	-10 000
BUN	Riktad satsning simundervisning	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
BUN	Språksatsning förskolan	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
BUN	IB-program	-6 000	-7 000	-9 000	-9 000
Finans	Högre pensionskostnader 2025	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Finans	Ökade skatteintäkter 2025	50 000	50 000	50 000	50 000
Finans	Högre skatteintäkter 2026-2028		20 000	40 000	60 000
IAN	Förstärkt vuxenutbildning	-5 000	-10 000	-15 000	-15 000
IAN	Kom i jobb	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
IAN	Förstärkt första linjens socialtjänst	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000
IAN	Återuppstarta ungdomsrådgivningen	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
IAN	Satsning för att förebygga våld i nära relationer	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
IAN	Förstärkt FUT-enhet	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
IAN	Satsning för att motverka hedersrelaterat våld	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
IAN	Demografimedel, daglig verksamhet - uppräknig med 3,5% årligen	-600	-656	-715	-775
IAN	Felaktiga utbetalningar	5 000	5 000	5 000	5 000
IAN	Minskat försörjningsstöd	5 000	6 000	7 000	10 000
KFN	Fler fältassistenter	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
KFN	Servicebyggnader vid sidsjöbacken		-1 400	-1 400	-1 400
KFN	Investeringar Norra berget			-1 400	-1 400
KFN	Konstgräsplan på midälva			-550	-550
KS	Digitalisering och IT	-30 000	-40 000	-50 000	-60 000
KS	Kollektivtrafik	-5 000	-10 000	-10 000	-10 000

KS	Attraktiva Sundsvall	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000
KS	Attraktiv arbetsgivare	-3 000	-4 000	-5 000	-6 000
KS	Paxa fortsättning	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000
KS	PAXA - en till	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
KS	Gratis buss för ungdomar på sommaren	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
KS	Slå ihop nämnder			12 000	12 000
KS	Kostnadseffektiviseringar AI	50 000	145 000	221 000	299 000
KS	Nordiska kammarorkestern	-1 500	-2 000		
KS	Återställa medfinansiering resurscentrum	1040	1040	1040	1040
KS	Effektivare kommun	10 000	20 000	30 000	40 000
KS	Fossilfritt istället för förnyelsebart	5 000	10 000	15 000	20 000
MN	Strategiskt miljö- och klimatarbete	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
SBN	Park- och skogsförvaltning	-3 000	-4 500	-9 500	-9 500
SBN	Kommunala gator			-8 000	-8 000
SBN	Vinterväghållning	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000
SBN	Ny tillkommande allmän platsmark	-3 000	-4 500	-5 000	-5 000
VON	Solhaga (98 platser)	-56 000	-56 000	-56 000	-56 000
VON	Alnösol (50 platser)				-46 000
VON	Ersättning äldreboendeplatser - utökad hemtjänst (50 platser)	-10 000	-20 000	-20 000	-20 000
VON	Gruppboende vuxna			-7 800	-7 800
VON	Digitalt vård- och omsorgsteam	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
VON	Lindgården			-3700	-3700
VON	Fler platser äldreboende solhaga/alnösol	50 000	70 000	70 000	70 000
Summa Driftsbudgetförslag		-119 060	-15 016	65 975	124 915
Förändring, jämfört föregående år		-119 060	104 044	80 991	58 940

Påverkan på finansnettot					
2,50%					
Summa påverkan		-1 488	-3 164	-2 527	-141

6.8 Investeringsbudget

Tabell:

Investeringsplan 2025-2028

OBS! Beloppen anges i mnkr (miljoner kronor)

INVESTERINGSBUDGET Nettobelopp i mnkr (minus = ökad utgift/minskad inkomst)		Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Kommunstyrelsen					
Servicecenter					
KS SC Fordon Grundbudget		-30,0	-30,0	-30,0	-30,0
KS SC Fordon/ KFN		-12,5	-1,2	-2,8	-4,8
KS SC Fordon/ BOU		-19,0	-2,2	-0,7	-3,6
KS SC Fordon/ SBN		-6,7	-6,5	-8,5	-4,0
KS SC Inventarier och utrustning		-3,0	-3,0	-3,0	-3,0
Delsumma Servicecenter		-71,2	-42,9	-45,0	-45,4
Kommunstyrelsens avdelningar					
KS IT-infrastruktur		-10,0	-10,0	-10,0	-10,0
KS Digital infrastruktur		-25,0	30,0	-30,0	-30,0
KS Reinvesteringar Digital infrastruktur		-5,0	-5,0	-5,0	-5,0
KS Välfärdsteknik		-15,0	-15,0	-15,0	-15,0
KS-avd Inventarier och utrustning		-2,0	-1,0	-1,0	-1,0
Delsumma KS avdelningar		-57,0	-1,0	-61,0	-61,0
Förvaltningsfastigheter Drakfastigheter					
Större investeringsprojekt					
KS SMM Kök och matsal		-40,0	-40,0	-40,0	-40,0
BUN Förskola Ny förskola i Nacksta - 4 avdelningar		-21,5			
BUN Förskola Ventilationsåtgärder		-10,0	-10,0	-10,0	-10,0
BUN Grundskola Anpassningar Nivrenaskolan					-40,0
BUN Grundskola Idrottshall Vibackeskolan					-55,0
BUN Gymnasium Idrottshall Hedbergska				-60,0	
BUN Gymnasium elprogrammet		-9,0			
BUN Gymnasium IB		-0,5			
IAN Boende Nytt gruppboende 40 platser				-82,6	-82,6
KFN Fritidsgård Nacksta fritidsgård och föreningslokal				-22,8	

KFN Idrottsanläggning Förstudie badhus norra delarna	-2,0			
KFN Idrottsanläggning Nytt badhus norra delarna		-75,0	-75,0	
KFN Idrottsanläggning Upprustning sporthallen	-1,5			
KFN Idrottsanläggning Liggstallar och större hagar Kungsnäs Ridcenter		-4,3		
KFN Idrottsanläggning Konstgräsplan på Midälva IP				-12,5
KFN Idrottsanläggning Konstgräsplan på Ljustadalens IP				-6,3
KFN Idrottsanläggning Konstgräsplan Alnö		-10,0		
KFN Idrottsanläggning Färsta		-66,0		
KFN Friluftsanläggning Servicebyggnader vid Sidsjöbacken		-28,0		
KFN Friluftsanläggning Ny lift sidsjön - bygellift			-15,0	
KFN Museum Investeringar på Norra Berget		-24,5		
VON Omsorgsboende , utökning av platser	-20,0	-20,0		
VON Stöd och omsorg Sättna fsk aktivitetsventer			-10,7	
VON Äldreboende Lindgården 4 st korttidsplatser		-22,2		
VON Äldreboende Nytt äldreboende Alnösol 50 platser		-87,0	-87,0	
VON Äldreboende Nytt äldreboende centralt S-vall 100 platser			Byggs externt	
VON Äldreboende Nytt äldreboende valfri plats 100 platser			Byggs externt	
Årliga anslag				
KS SC SMM Anpassningar och myndighetskrav	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0
KS SC SMM beredskapskök	-10,0	-10,0	-10,0	-10,0
BUN Anpassningar och myndighetskrav	-12,5	-11,5	-11,5	-11,5
VON Anpassningar och myndighetskrav	-4,0	-4,0	-4,0	-4,0
IAN Anpassningar och myndighetskrav	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
KFN Anpassningar och myndighetskrav	-4,0	-4,0	-4,0	-4,0
KS DF Energieffektiviseringar	-20,0	-20,0	-20,0	-20,0
KS DF Reinvesteringar fastigheter	-50,0	-50,0	-50,0	-75,0
KS DF Större reinvesteringar fastigheter	-30,0	-50,0	-50,0	-50,0
KS Reinvesteringar Konstgräsplaner	-5,0	-5,2	-5,3	-5,5
KS DF Civil beredskap	-20,0	-20,0	-20,0	-20,0
KS DF Klimatplan: Klimatanpassning fastigheter	-20,0	-20,0	-20,0	-20,0
KS DF Klimatplan övrigt	-25	-25	-25	-25,0
Delsumma KS Drakfastigheter	-309,0	-610,7	-626,9	-495,4
Summa KS Total	-437,2	-654,6	-732,9	-601,8

INVESTERINGSBUDGET Nettobelopp i mnkr (minus = ökad utgift/minskad inkomst)	Budget	Budget	Plan	Plan
	2025	2026	2027	2028
Stadsbyggnadsnämnden				
Kaj Selångersån, Tivolibron - Norrmalmsbron	-45,0	-45,0		
Kollektivtrafik	-4,0	-4,0	-4,0	-4,0
Gator och vägar Underhåll och investeringar	-25,0	-25,0	-25,0	-30,0
Gator och vägar Laga potthål	-10,0	-10,0		
Gator och vägar Konstruktionsbyggnader	-4,0	-4,0	-4,0	-4,0
Parker och grönsstruktur Upprustning av Selångersån väster om Åkroken	-1,0	-1,0		
Parker och grönsstruktur	-3,0	-3,0	-4,0	-4,0
Parker och grönsstruktur Lek- och aktivitetsplatser	-5,0	-5,0	-5,0	-5,0
Allmän plats utveckling av stora torget	-5,0	-5,0	-5,0	
Allmän plats Norra Kajen etapp C			-8,0	-24,0
Allmän plats Hållbara livsmiljöer	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0
Belysning Styrskåp	-14,0			
Belysning landsbygd			-5,0	-5,0
Belysning allmän plats	-10,0	-10,0	-10,0	-10,0
Exploateringspott & markköp	-15,0	-20,0	-25,0	-30,0
Utv. av industri- och verks.mark	-10,0	-20,0	-30,0	-40,0
Biologisk mångfald	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Klimatplan: Miljö och klimatanpassning	-20,0	-20,0	-20,0	-20,0
Inventarier och utrustning m.m.	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Summa SBN	-175,5	-176,5	-149,5	-180,5
Miljönämnden *överflyttas till SBN 2027				
Inventarier och utrustning m.m.	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Summa MN	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Individ- och arbetsmarknadsnämnden				
Inventarier och utrustning m.m.	-6,4	-0,8	-0,8	-0,8
Summa IAN	-6,4	-0,8	-0,8	-0,8
Kultur- och fritidsnämnden				
Friluftsliv - Belysning elljusspår	-5,0	-4,5		

Friluftsliv - Reinvestering och utveckling	-1,4	-3,8	-2,5	-1,0
Klimatplan	-10,0	-10,0	-10,0	-10,0
Inventarier och utrustning m.m.	-5,5	-4,0	-4,0	-4,0
Summa KFN	-21,9	-22,3	-16,5	-15,0
Vård- och omsorgsnämnden				
Inventarier och utrustning m.m.	-35,0	-25,0	-10,0	-10,0
Summa VON	-35,0	-25,0	-10,0	-10,0
Barn- och utbildningsnämnden				
Inventarier och utrustning m.m.	-10,0	-10,0	-12,0	-12,0
Summa BUN	-10,0	-10,0	-12,0	-12,0
Summa Investeringsplan total	-686,3	-889,4	-922,0	-820,4
Nuvarande investeringsplan	-855,2	-617,2	-544,2	0,0
Förändring	169,0	-272,2	-377,8	-820,4
Påverkan på finansnettot				
Ränta 2,50%				
Summa påverkan	2,1	0,8	-7,3	-22,3
Påverkan på avskrivningar				
Schablon genomsnitt 25 års avskrivning 4,00%				
Summa påverkan	3,4	1,3	-11,7	-35,7

Kommentar:

BUN Förskola – vi ser ett sjunkande barnantal i förskolan de kommande åren och ser därför inte att det är prioriterat att bygga nya förskolor under denna investeringsperiod. Förskolan i Nacksta är undantagen då den ersätter befintliga förskolor som är i mycket dåligt skick. Dock vill vi endast bygga 4 avdelningar då vi sedan tidigare inte vill bygga 8 avdelningar.

BUN Grundskola – den nya modellen för att välja skola ger oss en tydligare bild av söktryck och elevunderlag. Även på grundskolan ser vi sjunkande elevantal och därför har vi gjort samma bedömning som på förskolan – det är inte prioriterat att bygga ut/bygga nya grundskolor under den här investeringsperioden.